

İKV BİLGİ NOTU

8'inci AB-NATO İlerleme Raporu

Batuhan Tezel, İKV Uzman Yardımcısı

6 Aralık 2016 ile 5 Aralık 2017 arasındaki AB ve NATO Konseylerinin onayladığı 74 ortak önerinin uygulanmasına ilişkin sekizinci ilerleme raporu yayımlandı. Tüm iş birliği alanlarında Haziran 2022 ile Mayıs 2023 arasında kaydedilen somut ilerlemeyi değerlendiren rapor 16 Haziran 2023 tarihinde Konsey tarafından değerlendirildi.

Raporda "Avrupa-Atlantik güvenliğine yönelik en büyük tehditle -Rusya'nın Ukrayna'ya karşı sebepsiz ve haksız saldırısı- mücadele ederken, uzun süredir devam eden AB-NATO stratejik ortaklığı her zamankinden daha sağlam" ifadeleri yer aldı.¹

Raporda öne çıkan hususlar:

- AB ve NATO, Ukrayna'ya yönelik özel bir AB-NATO Personel Koordinasyonu kurulması dahil başta Ukrayna'nın doğal meşru müdafaa hakkını destekleme ve Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırgan savaşına karşılık verme çabalarında birlik, tutarlılık ve tamamlayıcılık sağlamıştır.
- Dayanıklılık konusunda iş birliği -kritik altyapıların dayanıklılığına ilişkin ortak Görev Gücü çerçevesi de dahil olmak üzere- Dayanıklılık Konusunda AB-NATO Yapılandırılmış Diyaloğu aracılığıyla genişlemeye devam etmiştir.
- Hem AB hem de NATO, kriz yönetimi tatbikatları alanındaki çabalarını ve etkileşimlerini artırdı. Başta Ukrayna, Moldova, Gürcistan, Bosna-Hersek, Tunus, Ürdün ve Moritanya olmak üzere ortak ülkeler için güvenlik ve savunma kapasitesinin oluşturulması konusunda koordinasyon daha da güçlendirilmiştir.
- Ayrıca, AB ve NATO, iklim ve savunma, uzay ve gelişmekte olan ülkeler gibi yeni alanların yanı sıra mevcut tüm çalışma kollarında daha fazla iş birliği için yeni yollar keşfederek karşılıklı olarak güçlendirici ve faydalı iş birliğini daha da güçlendirmeye, derinleştirmeye ve genişletmeye kararlıdır.²

NATO ve AB arasındaki Avrupa güvenliğinin sağlamlaştırılması amacıyla doğan daha fazla iş birliği ihtiyacı, Temmuz 2016'da Varşova'daki NATO Zirvesi'nde AB-NATO Ortak Deklarasyonu'nun kabul edilmesine yol açmıştı. Bu deklarasyon yedi iş birliği alanı belirlemişti: hibrit tehditlere karşı koymak, operasyonel iş birliğini genişletmek ve uyarlamak, siber güvenlik ve savunma konusundaki koordinasyonun genişletilmesi, tutarlı, tamamlayıcı ve birlikte çalışabilir savunma yetenekleri geliştirmek, daha güçlü bir savunma sanayisinin kolaylaştırılması, tatbikatlarda koordinasyonu hızlandırmak, savunma ve güvenlik kapasitesi oluşturmak ve ortakların direncini artırmak.³

Mevcut durumda, hibrit tehditlere karşı AB-NATO iş birliği son yıllarda gelişme göstermiştir. Özellikle çalışanlar arasındaki temasların iyileştirilmesi, yapılandırılmış -siyasi- diyalog ve ortak tatbikatlar önemli sonuçlar olarak vurgulanabilir. Ek olarak, her iki taraf da özellikle Hibrit CoE'den yararlanarak ortak durumsal farkındalık yaratmak için

çok çalışmıştır.⁴ Ancak, gelişmiş AB-NATO iş birliğinin önündeki engeller hala varlığını sürdürmektedir.⁵

Bu engellere rağmen hibrit tehditlere karşı AB-NATO iş birliğinin daha da geliştirilmesi için hala alan bulunmaktadır. 2016-2017'den kalma çeşitli ortak öneriler henüz - tamamen- uygulanmasa da hem AB'de hem de NATO'da daha fazla iş birliği için ciddi bir irade söz konusu. Ancak uzmanlar, hibrit tehditler konusunda gelişmiş AB-NATO iş birliğinin zaman alan ve sabırla karşılanması gereken uzun vadeli bir süreç olduğunu vurguluyor ve de AB-NATO çerçevesindeki iş birliği çabalarının önemini ifade ediyorlar. Fakat, hibrit karşıtı çabaların ardındaki stratejik vizyonun genellikle eksik olduğunun da altı çiziliyor.⁶

¹ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/06/16/the-eu-and-nato-have-further-deepened-their-strategic-partnership-by-jointly-responding-to-common-threats-and-challenges/>

² <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/06/16/the-eu-and-nato-have-further-deepened-their-strategic-partnership-by-jointly-responding-to-common-threats-and-challenges/>

³ <https://www.clingendael.org/pub/2021/countering-hybrid-threats/3-eu-nato-cooperation-what-has-been-achieved-so-far/>

⁴ <https://www.clingendael.org/pub/2021/countering-hybrid-threats/3-eu-nato-cooperation-what-has-been-achieved-so-far/>

⁵ <https://www.clingendael.org/pub/2021/countering-hybrid-threats/3-eu-nato-cooperation-what-has-been-achieved-so-far/>

⁶ <https://www.clingendael.org/pub/2021/countering-hybrid-threats/3-eu-nato-cooperation-what-has-been-achieved-so-far/>